

KODEKS DJELOVANJA

INICIJATIVA „GRAĐANKE ZA USTAVNE PROMJENE“

Ovim Kodeksom inicijative „Građanke za ustavne promjene“ (u daljem tekstu: Kodeks), utvrđuje se skup vrijednosti i principa kojih se u svom radu i ostvarivanju ciljeva pridržavaju potpisnice Kodeksa.

Potpisnice Kodeksa dobrovoljno potpisuju Kodeks i time preuzimaju obavezu da će poštivati i pridržavati se vrijednosti, principa i standarda ponašanja utvrđenih ovim Kodeksom.

1. POJMOVI:

- Zvanični naziv Kodeksa je Kodeks djelovanja inicijative „Građanke za ustavne promjene“ (u daljem tekstu Inicijativa);
- Kodeks predstavlja skup osnovnih principa i vrijednosti kojih se u svom djelovanju pridržavaju i koje promoviraju članovi/ice Inicijative;
- Članovi/ice Inicijative mogu biti pojedinci/ke, neformalne grupe i organizacije;
- Potpisnici/e Kodeksa mogu biti organizacije, neformalne grupe, pojedinac/ka koji/a je potpisivanjem pristupnice postao/la član/ica Inicijative.

2. PRINCIPI I STANDARDI PONAŠANJA POTPISNIKA/CA KODEKSA:

2.1. Pravedan odnos i jednakost

U našem djelovanju poštujemo i promoviramo najviše međunarodne standarde u oblasti zaštite ljudskih prava.

U svim našim aktivnostima i odnosima sa javnošću u cjelini promovirat ćemo i dosljedno primjenjivati jednakost i ravnopravnost, bez obzira na vjeroispovijest, spol, dob, klasnu, socijalnu, etničku, nacionalnu, religijsku, političku, seksualnu ili bilo kakvu drugu pripadnost ili opredijeljenost.

2.2. Profesionalnost

U radu sa institucijama, organizacijama i drugim licima sa kojima surađujemo, rukovodimo se principima kompetentnosti, uzajmnog uvažavanja, poštovanja i tolerancije.

U obavljanju dužnosti svaki/a član/ica Inicijative dužan/na je čuvati osobni ugled, ugled Inicijative i povjerenje osoba sa kojima surađuje.

2.3. Transparentnost, odgovornost i javnost u radu

U odnosima sa organima vlasti, medijima, donatorima, organizacijama civilnog društva, članovima/icama i drugim licima smo transparentni/e i odgovorni/e. Informacije o našim aktivnostima, rezultatima, te svim izvorima finansiranja činimo javnim i dostupnim putem različitih sredstava informisanja. Suzdržavamo se od svih aktivnosti i izbjegavamo sve situacije u kojima može doći do sukoba ličnih i profesionalnih interesa. U obavljanju poslova članovi/ice Inicijative ne smiju odavati informacije koje mogu narušiti ugled Inicijative i posvećeni su stalnom unapređenju kvalitete rada Inicijative. Koordinaciona organizacija dužna je redovno ažurirati i informirati osobe sa kojima saraduje, kao i poštivati i ostvarivati principe dobre i redovne komunikacije unutar Inicijative. Obaveza ispunjavanja obećanja i zadataka koje preuzmu na sebe u zadatom roku, opštevažeca je za sve članove/ce Inicijative. Ulažemo napore i uspostavljamo procedure da sve postojeće i

potencijalne sukobe interesa na vrijeme prepoznamo i spriječimo, odnosno korigujemo, tako da ni u jednoj situaciji ne nanesu štetu članovima/icama Inicijative u javnosti.

Svaka član/ica Inicijative obavezna je pri istupanju u javnosti u ime Inicijative širiti pravovaljane informacije i pri predstavljanju važećih dokumenata Inicijative upoznati druge članove/ice o istom.

2.4. Nezavisnost

Neovisni/e smo u odlučivanju i ostvarivanju svojih ciljeva, aktivnosti i programa.

2.5. Komunikacija i saradnja

U svim našim aktivnostima zalažemo se za jačanje duha i atmosfere suradnje, promovirajući i dosljedno se pridržavajući standarda utvrđenih ovim Kodeksom, kao osnovnom mjerilu naših odnosa unutar Inicijative, u vanjskim odnosima i u najboljem interesu Inicijative. Dijelimo i razmjenjujemo naša znanja, iskustva i informacije, u cilju promocije zajedničkog učenja i boljeg međusobnog razumijevanja.

U našim aktivnostima i odnosima sa trećim licima, promoviramo kulturu dijaloga, te poštujemo principe nenasilne komunikacije.

U istupanju prema javnosti, članovi/ice Inicijative se pridržavaju i promoviraju kulturu argumentovanog dijaloga.

2.6. Princip međusobnog uvažavanja i solidarnosti

Članovi/ice Inicijative su neovisne u svom djelovanju, zadržavaju pravo da samostalno grade i razvijaju programe, partnerstvo i saradnju u oblastima njihovog djelovanja, koje nisu u suprotnosti sa odredbama ovog Kodeksa.

Odnosi među članovima/icama Inicijative počivaju na uzajmnom uvažavanju i dijalogu, solidarnosti i nenasilnom rješavanju sporova.

U radu se uspostavljaju mehanizmi koji omogućavaju korisnicima da izraze kritičko mišljenje o radu Inicijative.

Pri uputi kritika, nisu dozvoljene uvrede, laži i klevete, a prije izricanja tvrdnji i optužbi potrebno je prikupiti sve informacije i provjeriti njihovu valjanost.

3. ČLANSTVO

Inicijativa okuplja a) organizacije civilnog društva, b) druge mreže ili koalicije civilnog društva, c) neformalne grupe i d) podržavatelje/ice

Potpisivanjem pristupnice stiče se članstvo u Inicijativi.

Članstvo može biti aktivno ili u svojstvu podržavatelja/ica, i određuje se kroz pristupnicu.

Sadržaj pristupnice određen je ovim Kodeksom (t.4.)

3.1. Prava članova/ica

Prava aktivnih članova/ica Inicijative su:

- da aktivno učestvuju u radu Inicijative;
- da aktivno učestvuju u izradi i promociji dokumenata Inicijative;
- da se kandiduje i bude biran/a u Koordinirajući odbor Inicijative;
- da se kandiduje i bude biran/a za Koordinirajuću organizaciju Inicijative.

3.2. Prava podržavatelja/ica

Podržavatelji/ice Inicijative pružaju podršku radu Inicijative i daju svoj doprinos realizaciji ciljeva Inicijative bez obaveze.

Podržavatelji/ce nemaju pravo kandidovanja niti u jedno tijelo Inicijative, odlučivanja i predlaganja isključenja članice Inicijative. Podržavatelji/ce nakon godinu dana članstva u Inicijativi, mogu se primiti kao aktivna članica sa pravom glasa i odlučivanja, putem preporuke.

3.3. Obaveze svih članova/ica

Obaveza članova/ica Inicijative su:

- da u tijela Inicijative šalju one predstavnike/ce koji/e su ovlašteni/e da glasaju i donose odluke u tim tijelima, a u ime članova/ica koju predstavljaju;
- da djeluju u skladu sa vrijednostima i principima Kodeksa Inicijative;
- da pružaju podršku aktivnostima Inicijative i učestvuju u njezinom razvoju;
- da u slučaju istupanja u javnosti i/ili predstavljanja Inicijative obavijeste članove/ice

Inicijative o istom;

- da rade na promociji interesa Inicijative.

3.4. Isključenje iz članstva

Član/ica Inicijative može biti isključen/a u slučaju:

- da član/ica krši vrijednosti i principe utvrđene ovim Kodeksom;
- da član/ica krši odredbe Kodeksa;
- da narušava ugled ili djeluje u suprotnosti interesima Inicijative.

Svaki/a član/ica Inicijative može dati pritužbu/prijedlog za isključenje člana/ice ukoliko je došlo do povrede ovog Kodeksa i ciljeva za koje se Inicijativa zalaže.

Prijedlog isključenja člana/ice se dostavlja Kordinirajućem odboru. Konačnu odluku o isključenju iz članstva Inicijative donosi Koordinirajući odbor.

U slučaju da se ne može postići saglasnost i/ili donijeti odluka unutar Kordinirajućeg odbora, konačnu odluku o isključenju iz članstva donosi Skupština dvotrećinskom većinom.

4. PRISTUPNICA

Potpisivanjem pristupnice stiče se članstvo u Inicijativi. Pristupnica sadrži, lične podatke (potpis i pečat organizacije ili samo potpis ako je riječ o pojedincu/ki kao članu/ici), tačke koje se odnose na Kodeks, članstva u Inicijativi i tački koji se tiču vlasništva dokumenata koji proizađu iz Inicijative.

Pristupnica se dostavlja na adresu Koordinirajuće organizacije koja je uredno arhivira i obavještava ostale članove/ice o novom članu/ici.

5. OBLAST DJELOVANJA

Inicijativa djeluje u oblasti ustavnih reformi s fokusom na unapređenje ženskih ljudskih prava.

Inicijativa se zalaže za izmjene i dopune Ustava, kreiranje amandmana na Ustav Bosne i Hercegovine, učešće u radnim grupama, kao i zagovaračke i lobističke aktivnosti koje imaju za cilj izmjene Ustava kao najvišeg pravnog akta države sa fokusom na unapređenje ženskih ljudskih prava.

6. JEZIK I KOMUNIKACIJA

Članovi/ice komuniciraju na bosanskom/hrvatskom/srpskom jeziku. U izradi dokumenata Inicijative koristi se jedan od dva pisma ćirilčno ili latinično pismo.

Svi/e članovi/ice komuniciraju putem e-mailing liste i na druge načine oko kojih se članovi/ice Inicijative usaglase.

Koordinirajuća organizacija sve informacije koje se tiču rada Inicijative redovito plasira u javnost putem sredstava informisanja, a putem mailing liste ostale članove/ice Inicijative.

7. ZNAK/LOGO INICIJATIVE

Inicijativa ima svoj logo koji izgleda kao otvorena knjiga iz koje jedan list tvori ženski lik. Znak/logo Inicijative se može koristiti samo uz prethodno odobrenje od strane Koordinirajućeg odbora.

Znak/logo je vlasništvo Inicijative i Koordinirajući odbor može dozvoliti korištenje iste u svrhu promocije Inicijative ili dokumenata koji su proizašli iz iste.

8. VLASNIŠTVO

Svi dokumenti koje usvoji Koordinirajući odbor postaju vlasništvo Inicijative.

Usvojeni dokumenti Inicijative se smatraju vlasništvom Inicijative i sukladno s tim ne dozvoljava se njihovo prisvajanje ili distribuiranje bez prethodnog odobrenja od strane Koordinirajućeg odbora.

9. STRUKUTRA

9.1. Tijela

Inicijativa ima slijedeća tijela:

- Skupštinu
- Koordinirajući odbor i
- Koordinirajuću organizaciju.

9.2. Skupština

Skupština Inicijative je glavno tijelo Inicijative. Članovi/ice Skupštine su svi/e punopravni/e i pridružene članovi/ice Inicijative. Pravo glasa na Skupštini imaju samo punopravni/e članovi/ice.

Skupštinu Inicijative saziva Koordinirajući odbor. Skupština se organizuje jednom godišnje, uz mogućnost više puta ako to zahtjevaju okolnosti.

Na Skupštini učestvuju svi/e punopravni/e i pridruženi/e članice/ovi. Članovi/ce snose troškove učešća na Skupštini samostalno. Koordinirajuća organizacija može pokriti troškove organizovanja Skupštine i troškove učešća kroz donatorska sredstva, u slučaju da su ista dostupna. Ukoliko nema dovoljno sredstava, Koordinirajući odbor može donijeti odluku da pokriva samo troškove organizacijama koje imaju

ograničena finansijska sredstva. Delegirani/e predstavnici/e članova/ica zastupaju organizaciju na licu mjesta i glasaju u ime tog/e člana/ice.

Skupštinu vodi predstavnik/ca Koordinirajuće organizacije.

Dnevni red Skupštine predlaže Koordinirajući odbor, a na osnovu prijedloga koji su stigli od strane aktivnih članova/ica Inicijative.

Na Skupštini mora učestvovati najmanje 50% svih punopravnih članova/ica Inicijative. Odluke se donose prostom većinom (50% +1). Glasanje je javno.

Skupština može donijeti odluku, a na prijedlog najmanje 50% punopravnih članova/ica ili Koordinirajuće organizacije, o smjeni Koordinirajućeg odbora. Na istoj Skupštini se mora izabrati novi Koordinirajući odbor.

9.3. Koordinirajući odbor

Skupština Inicijative bira Koordinirajući odbor. Odbor ima 5 članova/ica.

Koordinirajući odbor se bira na dvije godine.

Svaki/a punopravni/a član/ica može kandidovati jednu osobu za članstvo u Koordinirajućem odboru. Na Skupštini svaka punopravni/a član/ica ima pet glasova, i dodjeljuje ih raspoređujući ravnomjerno između pet osoba sa liste kandidata/kinja. Javnim prebrojavanjem objavljuju se odabrani/e članovi/ice Koordinirajućeg odbora (njih pet ukupno). Izabrani su oni/e kandidati/kinje koji/e su dobili/e najviše glasova. U slučaju da ima manje od 5 kandidata/kinja glasanje se neće organizovati i izabrane su svi predloženi kandidati/kinje. Da bi odluke bile pravno valjane potrebno je da prisustvuje više od pola članica/ova Koordinirajućeg odbora i odluke se donose prostom većinom (50%+1). Koordinirajući odbor zasjeda najmanje jednom u (6) šest mjeseci. Zasjedanje se može organizovati osim ličnog prisustva i putem elektronskim prisustvom, tj. putem Skype-a i elektronskim glasanjem Koordinirajućoj organizaciji. Nakon svakog zasjedanja Koordinirajuća organizacija sačinjava Zapisnik. Zapisnik se dostavlja svim članovima/icama Inicijative.

Koordinirajući odbor iz svoga sastava bira predsjednika/cu odbora. Predsjednica Koordinirajućeg odbora se rotira svako 6 mjeseci između članica istog tijela. Predsjednica Koordinirajućeg odbora zadužena je za realizaciju sastanaka, kao i za dostavljanje revidiranih dokumenata i/ili odluka koje usvoji Koordinirajući odbor članicama. Predsjednica je zadužena za sačinjavanje izvještaja o poštivanju Kodeksa od strane članova/ica Inicijative i dostavljanje istog članovima/icama. Koordinirajući odbor način svog rada reguliše kroz Poslovnik o radu i ovaj Kodeks. Koordinirajući odbor ima nadležnost da donosi odluke u svrhu koordiniranja aktivnosti Inicijative, kao i druge odluke koje ne utiču na vitalni značaj Inicijative i koje su propisane u skladu sa Kodeksom. Kao i odluke koje nisu u suprotnosti sa ovim Kodeksom, dok je za pitanja koja se odnose na djelovanja Inicijative utvrđene Kodeksom potrebna saglasnost Skupštine. Sve inicijative pojedinih članova/ica ili grupe članova/ica se upućuju Koordinirajućoj organizaciji koja ih prosljeđuje Koordinirajućem odboru. Odbor donosi odluke o onim inicijativama koje su u njegovoj nadležnosti. Ostale inicijative se upućuju Skupštini na razmatranje.

Funkcije Koordinirajućeg Odbora:

- Koordinirajući odbor će nadgledati, promovisati i pratiti poštivanje principa i vrijednosti utvrđenih ovim Kodeksom;
- Koordinirajući Odbor će razmatrati i odlučivati o peticijama ili žalbama u vezi s kršenjem pravila utvrđenih ovim Kodeksom koje može podnijeti svaki/a član/ica Inicijative, potpisnik/ca Kodeksa;
- Koordinirajući odbor može periodično razmatrati tekst ovog Kodeksa i Koordinirajućeg odbora, preporučiti njegove izmjene i dopune.
- Koordinirajući odbor će donijeti Poslovnik o radu Koordinirajućeg odbora, kojim će definirati procedure postupanja po žalbi i druga bitna pitanja za rad Odbora.

9.4. Koordinirajuća organizacija

Skupština Inicijative bira Koordinirajuću organizaciju.

Za Koordinirajuću organizaciju se mogu kandidovati punopravni/e članovi/ice Inicijative. Kandidature se upućuju Koordinirajućem odboru, koji izrađuje listu članova/ica koje su se kandidirali/e. Svaka punopravni/a član/ica Inicijative, prisutan/a na Skupštini Inicijative, ima jedan glas. Nakon glasanja, organizacija koja je dobila najviše glasova, izabrana je za Koordinirajuću organizaciju.

Koordinirajuća organizacija se bira na dvije godine.

Koordinirajuća organizacija vodi javni registar članica/ova i implementira aktivnosti u ime Inicijative. Sve odluke se donose uz saglasnosti Koordinirajućeg odbora. U slučaju hitnosti, kao što su javne reakcije na kršenje ljudskih prava, Koordinirajuća organizacija može samostalno donijeti odluku o sadržaju reakcija. Koordinirajuća organizacija prikuplja sredstva za funkcionisanje Inicijative, a to mogu činiti i sve ostale članice Inicijative o čemu se izvještava Koordinirajući odbor.

Skupština može, na prijedlog Koordinirajućeg odbora ili najmanje 50% punopravnih članica, donijeti odluku o smjeni Koordinirajuće organizacije. U tom slučaju posao Koordinirajuće organizacije vrši Koordinirajući odbor.

9.6. Ostala tijela

Odlukom Koordinirajućeg odbora mogu se osnivati druga tijela, kao što su tematske radne grupe. Rad ostalih tijela mora biti odobren i usaglašen sa Koordinirajućim odborom. Ostala tijela moraju redovito, najmanje jednom u 4 (četiri) mjeseca, a na zahtjev Koordinirajućeg odbora, izvještavati istom.

10. ŽALBE

Svaki/a član/ica Inicijative može *Koordinirajućem odboru* podnijeti žalbu protiv svakog/e potpisnika/ce ili grupe potpisnika/ca ovog Kodeksa, kao i protiv predstavnika/ce ili zastupnika/ce potpisnika/ce, zbog nepoštivanja vrijednosti i principa ponašanja utvrđenih ovim Kodeksom, uz predočavanje odgovarajućih dokaza.

Koordinirajući odbor može prihvatiti ili odbiti žalbu, te odbaciti žalbu ukoliko na osnovu priloženih dokaza može nesumnjivo utvrditi da u konkretnom slučaju nije bilo kršenja ili nepridržavanja vrijednosti, principa i ponašanja utvrđenih u ovom Kodeksu, ili pristupiti razmatranju žalbe, u kojem slučaju će obavijestiti potpisnika/cu ovog Kodeksa, predstavnika/cu ili zastupnika/cu protiv kojih je podnesena žalba, o navodima žalbe i tražiti njihov pismeni odgovor.

Koordinirajući Odbor može donijeti jednu ili više slijedećih mjera:

- osigurati edukaciju usmjerenu na dosljedno poštivanje vrijednosti, principa i normi ponašanja utvrđenih ovim Kodeksom;
- odabrati drugu/og potpisnika/cu da pruži podršku u ovoj edukaciji;
- savjetovati potpisnika/cu Kodeksa da preduzme korektivne mjere prema predstavniku/ici, zastupniku/ci ili članu/ici potpisnika/ice koji je direktno odgovoran za nepridržavanje ili kršenje vrijednosti i principa ponašanja utvrđenih ovim Kodeksom;
- usmeno ukoriti potpisnika/cu;
- preporučiti suspenziju i isključenje iz članstva Incijative, o čemu odluku donosi Koordinirajući odbor dvotrećinskom većinom, u izuzetnim slučajevima Skupština (t.3.3.);
- obaveza Koordinirajućeg odbora je obavijestiti članove/ice Incijative, a po potrebi i javnost o svojim odlukama.

11. IZVJEŠTAVANJE ČLANOVA/ICA INCIJATIVE I JAVNOSTI

Koordinirajući odbor jedanput godišnje izvještava članove/ice Incijative o poštivanju Kodeksa putem elektronske pošte (e-maila).

Predsjednik/ca Koordinirajućeg odbora jednom godišnje podnosi izvještaj na Skupštini (u slučaju spriječenosti, to može učiniti zamjenik/ca predsjednika/ice).

12. JAVNOST KODEKSA

Kodeks se objavljuje na blogu Inicijative.

Kodeks je dostupan svim članovima/icama Inicijative i svim zainteresiranim licima.

13. ZAVRŠNE ODREDBE

Kodeks stupa na snagu na dan posljednjih **izmjena i dopuna: 13.12. 2016. godine.**

Čuvanje i brigu oko arhive i dokumentacije koja je u vezi sa ovim Kodeksom, te njene dostupnosti članovima/icama Inicijative, je obaveza Koordinirajuće organizacije. Kada posebnosti pojedinih djelovanja Inicijative to zahtjevaju, Koordinirajući odbor Inicijative može donijeti posebne " kodekse ponašanja i djelovanja članova/ica Inicijative".